

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

**R. P. D. Thomæ Delbene Marvbiensis, Clerici Regvlaris,
Sacrae Theologiae Professoris ... De Immvnitae, Et
Ivrisdictione Ecclesiastica**

Bene, Thomas del

Lugduni, 1674

D

[urn:nbn:de:hbz:466:1-98676](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-98676)

D

Damna data.

Damna dantes in bona Ecclesiasticorum, non debent molestari per iudicem laicum. Die 19. Aprilis 1627. in Anconitana: *lib. 1. decr. Paul. fol. 44.*
 Decretum super causis damnorum datorum, quod solet transmitti à sacra Congregatione, Die 6. Decembris 1627. in Terracineni: *lib. 1. decr. Paul. fol. 71.*
 Custodes animalium clericorum non debent diuexari à iudice laico ob causam damnorum datorum. Die 11. Augusti 1618. In Romana, in Clypeo Immunitatis Ecclesiasticæ, *num. 3.*
 Quoad pœnam damnorum datorum seruetur decisis Tudertina coram bon. mem. Card. Lancellotto, sub die 9. Nouembris 1602. in Assiseni, die 10. Septembris 1629. *lib. 2. decr. Paul. fol. 4.* est post Ghilland. *ad stat. Perusie, decis. 73. 74.*
 Quando damna dantur casualiter, potest tantum exigi æstimatio noxæ. Die 4. Decembris 1629. in Anagnina: *lib. 2. decr. Paul. fol. 15. à tergo.*
 Cognitio damni dati à subditis Ecclesiasticorum spectat ad Curiam Ecclesiasticam. Die 29. Ianuarij 1636. in Tudertina: *lib. 2. decr. Paul. fol. 242. à tergo.* Castrensis, die 12. Nouembris 1652. *lib. 5. decr. Paul. fol. 1.*
 Damna data non possunt exigi à Colonis Ecclesiasticorum per iudices laicos. Die 9. Octobris 1629. in Firmana: *lib. 2. decr. Paul. fol. 8.*
 Animalia Ecclesiasticorum non comprehenduntur in gabella imposita super pascua communis. Die 31. Ianuarij 1628. in Laquedonensi: *lib. 1. decr. Paul. fol. 82.*
 Nec in statutis laicorum prohibentibus moram, vel ingressum quibuscumque animalibus in territorio communis. Die 9. Decembris 1602. in Brundusina: in Clypeo Immunitatis, *num. 11. S. C. de Bono Regimine, 1. Februarij 1661. in Narniensi: fol. 107. ibi: Il figliolo del Mandatario del Vescono di Narni, è tenuto non solo all'emenda del danno dato, mà anco alla pena, che spetta in virtù della Bolla di Sisto V.*
 Episcopus potest deputare custodes pro damnis datis in bonis Ecclesiasticis, & personarum Ecclesiasticarum. Rota in Tudertina damnorum datorum, 24. Maij 1602. coram Card. Lancellotto, impressa post Ghilland. *decis. 74. & decis. 75. 9. Decembris.*
 Et si quis Episcopi consequitur pœnas damnorum datorum in bonis Ecclesiasticis, & debent applicari locis pijs, cum pœna sit soluenda ei, qui condemnatur.
 Et Episcopus habet de iure, vel saltem de consuetudine Fiscum, Rot. *di. decis. 75. &c.* Custodes animalium Ecclesiæ, seu Ecclesiæ coloni, non tenentur, nisi ad damna data, eorumque æstimationem, non autem ad pœnam, quando damna data sunt casualiter. S. C. 1611. ex Typographia R. C. Apostolicæ, impressa Romæ, videlicet: *Sac. Congr. &c. alias censuit pœnas pro damnis datis exigi non posse à colonis, seu custodibus animalium Ecclesiasticorum, sed tantum æstimationem noxæ, quando damna dantur casualiter, & non studiose, culpa eorumdem colonorum, seu custodum, &c. I. B. Card. Pamphilij, locus 7. sigilli. Franciscus Paulinus S. C. secret. Romæ ex Typographia R. C. A. 1611.* Nunquam contra Ecclesiasticos procedet iudex secularis. Borellus *conf. la prima contumacia, num. 49.*
 Æstimari debet damnum à peritis electis de communi consensu partium. S. Congr. Episc. in Ferentina, 27. Maij 1603.

Ecclesiastici quoque tenentur ad emendationem, & satisfactionem damni, non autem ad pœnam statuti laicalis. S. Congr. Episc. in Ferentina, 5. Decembris. 1595. & in Barensi, 21. Octobris 1616.
 Dum à colonis Ecclesiasticis datur damnum in bonis laicorum cum animalibus ipsorum Ecclesiasticorum, causa spectat ad forum Ecclesiasticum priuatim. S. Congr. Episc. in Firmana, 18. Martij 1625.

Decima.

Qui tenentur ad decimas non sunt absoluedi, nisi facta prius integra solutione. Die 2. Maij 1639. in Ariensi: *lib. 1. decr. Paul. fol. 133.* Beneuentana, die 29. Maij 1629. *ibid. fol. 138.*
 Archiepiscopus Beneuentanus tueatur iura Ecclesiasticorum, quoad decimas soluendas. Die 8. Aprilis 1631. in Beneuentana: *lib. 2. decr. Paul. fol. 101.*
 Causæ decimarum, quæ sine dubio sunt spirituales, cognosci debent in foro Ecclesiastico. S. Congr. Episc. in Larinensi, 28. Ianuarij 1606. & in Rossanensi, 26. Septembris 1614. & in Cosentina, 20. Martij 1615.

Decottores, vide Falliti.

Delinquens.

Delinquentes extracti à loco immuni aliquando conceduntur liberè Curia laicali. Die 25. Septembris 1637. in Bononiensi: *lib. 3. decret. Paul. fol. 42.* Mutinensis, die 11. Iunij 1627. *lib. 1. decr. Paul. fol. 51.* Cremonensis, die 29. Decembris 1625. *in regesto script. veter. fol. 77. à tergo.* Auerlana, die 25. Septembris 1627. *lib. 1. decr. Paul. fol. 65.* Ferrariensis, die 25. Iulij 1632. *lib. 2. fol. 133.*
 Aliquando conceduntur ex gratia Curia laicali, die 2. Iulij 1624. in Papiensi, *in regesto script. veter. fol. 27.* Mediolanensis, die 2. Iunij 1624. *ibid. fol. 27. à tergo.* Laudensis, die 29. Septembris 1624. *in regesto script. veter. fol. 36.* Mediolanensis, die 161. Decembris 1623. *ibid. fol. 70.*
 Aliquando conceduntur citra pœnam sanguinis. Die 19. Nouembris 1625. in Ianuensi, *in regesto script. veter. fol. 73.* Romana, die 22. Ianuarij 1627. *lib. 1. decr. Paul. fol. 1. à tergo.* Sutrina, die 9. Martij 1627. *lib. 1. decr. Paul. fol. 41.* Imolensis, die 22. Decembris 1631. *lib. 2. decr. Paul. fol. 108. à tergo.*
 Aliquando ratione publici boni ciuiuntur ab Ecclesia. Die 9. Nouembris 1626. in Nepesina: *lib. 1. decr. Paul. fol. 23. à tergo.*
 In delicto læsæ Majestatis Diuinæ quomodo procedendum. Die 6. Aprilis 1629. in Siracusana: *lib. 1. decr. Paul. fol. 132. à tergo.*
 In delicto læsæ Majestatis quomodo procedendum. Die 25. Maij 1638. in Bruxellensi: *lib. 3. decr. Paul. fol. 61. à tergo.*
 In degradatione quomodo procedendum. Die 18. Iulij 1629. in Neapolitana: *lib. 1. decr. Paul. fol. 146.* Isoleana, die 22. Iunij 1627. *ibidem fol. 53.*
 Breue Clementis VIII. in quo iniungitur Archiepiscopo Panormitano tradere liberè tres homicidas Curia laicali. Die 6. Februarij 1597. in Panormitana, in Clypeo Immunitatis Eccl. *verb. Delinquens, num. 7.*
 Licet multiplicitas delictorum aggrauet delinquentem, non tamen addit eam qualitatem, quæ requiritur, ut Curia Ecclesiastica possit tradere reum seculari. S. Congr. Episc. in Montis Alcini, 11. Maij 1640.
 Delinquentes, qui ab Ecclesiis, aliisque locis immunibus extrahuntur, dum articulus, an immunitate Ecclesiastica

lica gaudere debeat, discutitur per Ecclesiasticos Ministros, sub custodia, iuxta Bullam sanctæ mem. Gregorij XIV. retineri debent. S. Congr. Episcop. in Neapolitana, 30. Septembris 1616.

Declaratio.

Declaratio casuum non est danda in abstracto, sed in concreto; idè exprimiendi sunt casus particulares. Die 27. Septembris 1632. in Romana: *lib. 2. decret. Paul. fol. 140.*

Debitor.

Non debet impediri iurisdicção Iudicis Ecclesiastici super rebus debitorum repositis in loco immuni, cum immunitas deferuire non debeat ad fraudandos creditores. S. Congr. Episcop. in Barenfi, 2. Aprilis 1621. & in Interamnenfi, 26. Nouembris eiusdem anni.

Debitorum fraudulentum ad Ecclesiam cum bonis confugientes non debent ibi multo tempore tolerari, sed ab Ecclesia sunt eiiciendi. S. Congr. Episcop. in Barenfi, 12. Martij 1600.

Debitorum res, & bona in creditorum præiudicium ad Ecclesias transportare non debent, sed Iudici seculari consignanda sunt, vt illas, & illa cui de iure adiudicet. S. Congr. Episcop. 1. Decembris 1617.

Defensio.

Qui petit ad defensionem admitti, debet antea se constituere carceratum. S. Congr. Episcop. in Aquinenfi, 6. Martij 1618.

Quando delicti qualitas talis est, vt intrare possit poena corporalis, vel depositionis, S. Congr. Episcop. in Aquilana, 23. Martij 1612.

Non debent admitti defensionum articuli, si sint irrelevantes, vel contra propriam confessionem rei. S. Congreg. Episcop. in Florentina, 10. Octobris 1620.

In delictis grauib, atrocibus, benè probatis Princeps supremus concedere solet facultatem procedendi, denegatis defensionibus. S. Congr. Episcop. in Nullius Altamura, 17. Febr. 1645.

Ad defensiones est permittenda etiam repetitio complicitis, si non constat de præcedenti subornatione, vel alio releuanti in contrarium. S. Congr. Episcop. in Viterbiensi, 26. Febr. 1649.

Depositarius.

Depositarius pignorum Curia Episcopalis gaudet priuilegio fori. Die 5. Maij 1637. in Spoletana: *lib. 3. decret. Paul. fol. 49. à tergo.* Recanatenfi, die 5. Maij 1637. *Ibidem.* Senogallienfi, die 10. Septembris 1647. *lib. 4. decret. Paul. fol. 78. Spoletana ibidem.*

Depositarius pro liuellis exigendis Curia Archiepiscopalis gaudet priuilegio fori. Die 10. Iunij 1636. in Cefenatenfi: *lib. 3. decret. Paul. fol. 6.*

Domus.

Domus Parochialis gaudet immunitate Ecclesiastica. Die 18. Februarij 1631. in Mutinenfi: *lib. 2. decret. Paul. fol. 96.*

Gaudet immunitate etiam respectu bonorum ibidem existentium. Die 19. Augusti 1630. in Nullius Castri-duranti: *lib. 2. decret. Paul. fol. 54. à tergo.*

Gaudet immunitate etiam pro ciuili. Die 3. Maij 1661. in Ariminensi: *lib. decret. Rocci, fol. 331. à tergo.*

Gaudet immunitate, etiam si distet ab Ecclesia, & non

sit locata laicis. Die 18. Nouembris 1653. in Cefenatenfi: *lib. 5. decret. Paul. fol. 24. à tergo.*

Delinquens in domo Parochiali gaudet immunitate. Die 4. Martij 1626. in Nepefina: *in regesto scripturarum veterum, fol. 93. à tergo.*

Domus in quibus habitant Clerici, gaudent exemptione in totum ab oneribus. Die 5. Maij 1637. in Nullius Affini: *lib. 3. decret. Paul. fol. 32. à tergo.*

Domus Ecclesiæ contigua gaudet immunitate Ecclesiastica. Die 17. Nouembris 1654. in Oppidenfi: *lib. 5. decret. Paul. fol. 57. à tergo.*

Domus contigua Ecclesiæ Confraternitatis gaudet immunitate. Die 23. Iulij 1652. in Ciuitatis Castell: *lib. 4. decret. Paul. fol. 189. à tergo.*

Domus laicalis, quæ habet portam tendentem ad Ecclesiam, est claudenda. Die 7. Maij 1658. in Urbeneta: *lib. decret. Rocci, fol. 89. à tergo.* Reatina, die 4. Decembris 1628. *lib. 1. decret. Paul. fol. 115. à tergo.*

Donatio, & Donatium.

Donatio bonorum pro erigendo Monasterio Monialium est immunis ab omni onere laicali. Die 15. Ianuarij 1641. in Tropienfi: *lib. 3. decret. Paul. fol. 138.*

Donationes fraudulentæ non sunt permittendæ. Vnde verbum *Clericus*, à num. 5. vsque ad num. 9.

Donatium Regium.

Talia donatiua solui non solent ab Ecclesiasticis, nisi pro beneficiis, quæ sunt iurispatronatus Regij; & neque pro istis, si eorum Prælati, seu Rectores ea in Parlamento spontè non obtulerunt, quia solum pro huiusmodi concedi solet indultum Apostolicum. Quare si æconemus Regius molestat eos, qui ea non promiserunt, incidit in censuras. S. Congr. Episcop. in Panormitana, 2. Decembris 1589. & in Agrigentina, 22. Ianuarij 1596. & in Messinenfi, 22. Ianuarij 1601. & in Panormitana, 23. Aprilis 1602.

Vnde Clerus Mazara, qui talia donatiua nunquam obtulit, non potest ad ea compelli. S. Congr. Episcop. 14. Ianuarij 1586.

Clerus quoque Panormitanus est ab illis exemptus, etiam ratione beneficiorum alibi existentium, maxime beneficiis Panormitanis vnitorum; quia gratiam exemptionis obtinuit ab ipso Rege anno Domini 1561. S. Congr. Episcop. 12. Nouembr. 1585.

Regulares præcipue non tenentur contribuere istis donatiuis, si ea specialiter, & expressè non promiserunt. S. Congr. Episcop. 23. Aprilis 1603. & 25. Iunij eiusdem anni.

Dos.

Dos beneficij erecti est exempta ab oneribus. Die 20. Ianuarij 1637. in Firmana: *lib. 3. decret. Paul. fol. 22. à tergo.*

Dos beneficij simplicis gaudet exemptione ab oneribus, & collectis. Die 10. Iunij 1653. in Alexandrina: *lib. 5. decret. Paul. fol. 15. à tergo.*

Dos Monialis est soluenda in pecunia ad effectum actualis depositi. Die 20. Septembris 1650. in Taurinenfi: *lib. 4. decret. Paul. fol. 122. à tergo.*

Superiores Regulares circa depositionem, solutionem, & implicationem dotis nihil disponere possunt sine licentia Ordinarij, sub poena priuationis vocum, & officiorum, ex Gregorio XV. constitutione 18. *Inferuabili*, & S. Congregatione Episcop. in Taurinenfi, 15. Nouembris 1652.

Anathema S. Concilij Trid. *sess. 25. cap. 16.* contra soluentem

uentem, vel recipientem dotes anticipatas, non incurritur ipso facto, S. Congr. Episc. 2. Martij 1592.

E

Edictum.

Ecclésiastici quoad pascua non sunt subiecti edictis Communitatis. Die 13. Iulij 1637. in Firmana: lib. 3. decr. Paul. fol. 37.

Ecclesiastici non comprehenduntur sub edicto super prohibitionem pascendi. Die 13. Augusti 1629. in Surtina: lib. 2. decr. Paul. fol. 2. à tergo.

Clerus non tenetur ad obseruationem edicti publici Gubernatoris Ciuitatis; sed Ordinarius debet facere simile edictum. Die 12. Decembris 1652. in Tarentina: lib. 4. decr. Paul. fol. 171.

Vineæ emphyteuticæ Ecclesiæ non comprehenduntur sub edictis laicalibus. Die 23. Augusti 1632. in Montis Falisci: lib. 2. decr. Paul. fol. 136.

Officiales Communitatis possunt cogi ad declarandum, quod sub edicto eorumdem non comprehenduntur Clerici. Die 13. Februarij 1638. in Alafina: lib. 3. decr. Paul. fol. 53. à tergo.

Bandimenta laicalia super venditione vini non comprehendunt Ecclesiasticos. Die 30. Iulij 1632. in Lycienfi: lib. 2. decr. Paul. fol. 130.

Clerus secularis, & regularis non potest ligari bandimenti Magistratus Ciuitatis. Die 14. Decembris 1655. in Foroluiensi: lib. 5. decr. Paul. fol. 81. à tergo.

Vinum, quod laici emunt à Clericis, non comprehenditur sub impositione Communitatis. Die 7. Augusti 1640. in Monopolitana: lib. 3. decr. Paul. fol. 126.

Ordines facti à Iudicibus laicis non comprehendunt Clericos. Die 10. Septembris 1629. in Papiensi: lib. 2. decr. Paul. fol. 6.

Vigore statuti laicalis non potest exigi gabella ab Ecclesiasticis. Die 25. Septembris 1627. in Tudertina: lib. 1. decr. Paul. fol. 68.

Ecclesiastici non comprehenduntur in statuto Communitatis super gabella olei. Die 20. Aprilis 1649. in Assisienti: lib. 4. decr. Paul. fol. 75.

Pragmatica Neapolitana non potest comprehendere Ecclesiasticos. Die 20. Februarij 1652. in Neapolitana: lib. 4. decr. Paul. fol. 175.

Nonnullæ declarationes nullitatis edictorum, quæ contrariantur libertati, & immunitati Ecclesiasticæ.

Edictum Senatus, die 11. Ianuarij 1633. in Mediolanensi: lib. 2. decr. Paul. fol. 147.

Edictum Ducis Ferrariæ, die 27. Aprilis 1633. in Mediolanensi: lib. 2. decr. Paul. fol. 155.

Edictum Regium, die 5. Iulij 1633. in Neocastrensi: lib. 3. decr. Paul. fol. 163.

Edictum Proregis Neapolitani, die 26. Iulij 1633. in Cotronensi: lib. 2. decr. Paul. fol. 164. à tergo.

Edictum Eminentissimi Legati, die 9. Nouembris 1633. in Ferrariensi: lib. 2. decr. Paul. fol. 175.

Edictum inhabilitationis Ciuium Lucensium ad habitum Religionis Hierosolymitanæ, die 20. Decembris 1634. in Lucana: lib. 2. decr. Paul. fol. 213. à tergo.

Cum inscriptione simili edictis Episcoporum fieri non debet ab inferioribus Prælati, v. g. *Franciscus Dei gratiæ Prepositus*, &c. S. Congr. Episcop. in Placentina, 16. Septembris 1622.

Eiectio.

Literæ pro eiectione delinquentium à loco immuni dari

possunt tantummodò à sacra Congregatione Immunitatis Ecclesiasticæ. Die 11. Iulij 1627. in Hydruntina: lib. 1. decr. Paul. fol. 50. à tergo.

Banniti, & alij facinorosi homines, qui licet extra causas exceptos non debeant Curie seculari consignari, non tamen possunt in Ecclesiis, tam secularium, quàm Regularium ultra triduum permanere, sed per Ecclesiæ ministros, si id commodè fieri potest, etiam inuocato brachio seculari, debent expelli. S. Congr. Immunit. 1627.

Debitoris fraudulentis res, & bona in creditorum præiudicium ad Ecclesias transportantes multo tempore non debent ibi tolerari. Immo res, & bona prædicta statim per Iudicem Ecclesiasticum seculari consignanda sunt, vt illas, & illa adiudicet cui de iure. S. Congr. Episc. 22. Febr. 1660. & 22. Decembris 1611.

Similiter debent expelli, qui committunt in Ecclesia scandala, & indignitates. S. Congr. Episc. in Lucensi, 15. Maij 1610.

In eiectione Regularium obseruandum est decretum S. Congregationis Concilij, editum de apostatis, & fugitijs, & eiectionis, quod habetur in Bullario constit. 26. Urbani VIII. §. 11. auctoritate eiusdem Summi Pontificis emanatum.

Ecclesia.

In Ecclesia examinari non possunt rei, etiam si intra mentum extra Ecclesiam, & locum immunem antea præstetur. S. Congr. Immunitatis, 7. Decembris 1632.

Ecclesiæ capanna, ab ea tamen distans, sed intra triginta passus, quæ solummodò inseruit pro seruitio Ecclesiæ, gaudet Immunitate Ecclesiastica. S. Congr. Immunitatis 1632.

Ecclesiæ molendina non comprehenduntur sub prohibitionem facta à laicis, ne asportetur frumentum ad molendinum. S. Congregatio Immunit. 7. Decemb. 1632.

Ecclesiæ, quæ fidelium elemosynis ædificantur, non sunt immediatè sub protectione Regia, vnde fabricæ Administratores tenentur reddere rationem Ordinario. S. Congr. Episc. 21. Nouembris 1614.

Nam protectio Regia super Ecclesiis non habet locum, nisi quando auctoritate Apostolica reseruata fuit in lumine foundationis. Eadem S. Congr. 13. Martij 1615.

Emphyteusis. Vide Bona.

Emptio.

Episcopus præfertur omnibus in emptione, demptis tamen piscibus ad proprium vsum eorum, quorum nomine principaliter fit piscatio, dominorumque nanis, & retium. S. Congregat. Episcoporum, in Nicotrensi, 1. Aprilis 1596.

In emptione, & venditione rerum Ecclesiæ, ac in Licentijs alienandi ad effectum reinuestiendi, semper apponere solent clausulam, quod id fiat vnico contextu. S. Congregatio Concilij, & S. Congregatio Episcoporum.

Pro emptione ad ampliandam, vel asscurandam clausuram Monialium cogitur quis vendere bona contigua, vel etiam ædificare. S. Congr. Episcoporum, 21. Iulij 1586. & 21. Nouembris 1600.

Episcopus.

Episcopus potest tenere familiam armatam. Die 13. Ianu. 1628. in Agrigentina: lib. 1. decr. Paul. fol. 77. Minerbimensis, die 1. Septemb. 1637. lib. 3. decr. Paul. fol. 50. Clerici